

Omgevingsanalyse Corona

- Analyseperiode: donderdag 16 april 2020 15.00 uur – vrijdag 17 april 2020 – 15.00 uur
- Naam omgevingsanalist: 5.1.2e & 5.1.2e
- Analysebron(nen): Coosto, (social) media en overige bronnen
- Aantal berichten afgelopen 24 uur: Ruim 2400 (en ruim 7000 reacties op reacties)

Karakterisering

- Impact & reikwijdte: Internationaal incident, Landelijke uitstraling
- Dominante thema's: mondkapjes, sterftecijfers CBS, situatie in het buitenland.
- Veel gebruikte hashtags of zoekwoorden: #rivm, #coronavirus, #corona, #coronavirusnederland, #covid19
- Ontwikkelingen en kantelingen in gesprek: verschuiving naar aandacht voor mondkapjes en situatie in het buitenland.

Samenvatting

- Media besteden aandacht aan de situatie in andere landen (zowel cijfers als genomen maatregelen) en blikken vooruit op een exitstrategie voor Nederland. Daarnaast is er aandacht voor de gezamenlijke cijfers van CBS en RIVM en voor de dagelijkse update van het RIVM.
- Stakeholders benoemen manieren voor de exitstrategie (mondkapjes, apps, en de manieren voor bedrijven en instellingen om weer open te kunnen gaan.
- Algemeen publiek blijft kritisch over handelen RIVM ('te traag') en blijft zich afvragen waarom de overheid niet meer inzet op het gebruik van mondmaskers in de publieke ruimte.

Mediabeeld

Cijfers (zowel oversterfte CBS als dagelijkse update):

- [AD](#): 'Weer 2000 mensen meer overleden dan gemiddeld: 'Is het plafond bereikt?'
- [NOS](#): 'Oversterfte' door corona blijft stabiel, blijkt uit CBS-cijfers'
- [GeenStijl](#): 'CBS: Tweede week op rij 2000 meer doden dan normaal (plus zometeen RIVM-cijfers)'
- [Nu.nl](#): 'RIVM meldt minder ziekenhuisopnames (156) dan week eerder'
- [AD](#): 'RIVM: 144 gemelde sterfgevallen en 156 ziekenhuisopnames'
- [de Telegraaf](#): 'RIVM: aantal coronadoden stijgt met 144 naar 3459'
- [Nu.nl](#): 'Kritiek op coronasneltest: 'Ook in testen RIVM zitten fouten''
- [GeenStijl](#): 'CBS: Tweede week op rij 2000 meer doden dan normaal (plus zometeen RIVM-cijfers)'

Overig:

- [de Volkskrant](#): 'Autoriteit Persoonsgegevens toetst opzet zeven corona-apps'
- [de Telegraaf](#): 'Kwetsbare mensen moeten zo lang als mogelijk thuisblijven'
- [de Volkskrant](#): 'Waarom mogen we niet meer tennissen of golfen?'
- [de Volkskrant](#): 'Doe maar wel, doe maar niet: het mondkapje onder de loep'
- [Reformatorisch Dagblad](#): 'Kamer wil mondkapjes inzetten bij afbouw coronamaatregelen'
- [RTL Nieuws](#): 'Zij stierven door corona: de gezichten achter de kille cijfers'
- [Elsevier](#): 'Scholen open of dicht. Wat zegt de wetenschap?'

Nieuws uit/over het buitenland

- [NY Times](#): 'Why Telling People They Don't Need Masks Backfired'
- [de Telegraaf](#):
 - 'China: geen bewijs dat coronavirus in lab ontstond'
 - 'Winkels Sint-Maarten mogen twee dagen open'
 - 'Aantal nieuwe besmettingen Spanje hoogst sinds week'
- Digitaal [minister Taiwan](#) over corona-apps: 'Erken dat je de privacy een beetje moet schenden'
- [AD](#): 'Besmettingsgraad in Duitsland en België sterk gedaald: 'Virus boet in aan kracht''
- [NRC](#): 'Als de trends kloppen komt China sterker uit de crisis'
- [Panorama](#): 'Belgische viroloog: 'Het coronavirus wordt moe''

Stakeholderbeeld

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht dashboard.

- [Thierry Baudet](#) stelt in het Kamerdebat de vraag of er zelf geen mondkapjes gemaakt kunnen worden.
- [Lodewijk Asscher](#) vraagt zich af of het dragen van mondkapjes niet wenselijk of niet mogelijk is.
- [Minister Hugo de Jonge](#) roept mensen op gebruik te blijven maken van wijkverpleegkundige.
- De [Autoriteit Persoonsgegevens](#) beoordeelt op dit moment de opzet van 7 corona-apps die het kabinet nu overweegt en maakt maandag 20 april haar bevindingen bekend.
- [5.1.2e](#), [5.1.2e](#), [5.1.2e](#) deelt op twitter een draadje over nieuw onderzoek gepubliceerd in Nature Medicine door onderzoekers uit Guangzhou en het WHO Collaborative Centre te Hong Kong. In dit onderzoek komt een schatting naar voren dat 44% van alle besmettingen plaatsvinden vóórdat de bron zich ziek voelt (pre-symptomatisch). Hij is hierna kritisch op beleid van RIVM en GGD over bestrijdingsbeleid.
- [5.1.2e](#), [5.1.2e](#), [5.1.2e](#) zegt dat het coronavirus aan kracht inboet, nu zowel in België als in Duitsland is de besmettingsfactor, of reproductiegraad, onder de 1 is gezakt.

Publieksbeeld

Informatievoorziening

- Vragen (uit social media en nieuwsmedia)
 - 'Lijkt me overduidelijk dat het advies geen mondkapjes te dragen van het RIVM eerder resultaat is van de door Lodewijk genoemde schaarste dan van de door Van Dissel genoemde kennis van de wetenschap. Te traag gehandeld?' ([iemand](#) op twitter)
 - 'Waarom hebben jullie het alleen over beleid overheid en zgn nieuwe normaal ipv berichten over de goede resultaten met het goedkope (maar inmiddels verboden?!) malariamiddel?! Zie ook Dr. Didier Raoult!!' ([iemand](#) op twitter)
- Geruchten
 - [Bill Gates](#) bepaalt, door geld te doneren, wat het RIVM moet doen.

Betekenisgeving

- Veel discussie over het wel of niet dragen van mondkapjes.
 - Op [twitter](#) wordt verwezen naar een onderzoek van het RIVM waaruit bleek dat mondkapjes wel effect hebben
 - 'NL is veelste laat, door geen voorraad te hebben in dit soort gevallen. Daarnaast wilt 't RIVM geen zaken doen met bedrijven in NL maar rechtstreeks contact willen met de leverancier. Daardoor wijken bedrijven uit naar 't buitenland.'
- Kritische reacties op de cijfers van vandaag:
 - 'Twee weken later..nog steeds veel mensen opgenomen, aantal positief getest zwakt ook niet af...Gaaf nog niet best he?'
- Kritiek op hoge sterftcijfers van het CBS.
 - [Corrigerende](#) reacties bij kritiek.

Schadebeperking

- Er worden [eigen grafieken en verlopen](#) gedeeld over de besmettingscijfers.
- Tandartsen en orthodontisten openen per 20 april de deuren van hun praktijken weer voor reguliere behandelingen, blijkt uit een mail die in handen is van [NU.nl](#).
 - In honderden publieksreacties onder het nieuwsbericht op Nu.nl vinden mensen het goed vinden dat tandartsen weer open gaan, vraagt men zich af of tandartsen gedwongen dicht moesten of niet en is men benieuwd of het qua hygiëne wel mogelijk/verstandig is.

Advies

- Informatievoorziening
 - Geef sluitend antwoord op de discussie rondom mondkapjes. Maak gebruik van BAM (Benoem dilemma's, Aansluiten op sentiment en Meenemen in oplossing/handelingsperspectief) om kernboodschap te formuleren.
- Betekenisgeving
 - Sluit aan op het sentiment in de buitenwereld en spreek dezelfde taal.
- Schadebeperking
 - Geef handelingsperspectief en wees duidelijk in wat mensen wel en niet mogen.

Beeldmateriaal

In deze omgevingsanalyse analyseren we beleving, geen feiten. We gebruiken daarvoor sociale media en (online en offline) nieuwsbronnen. Live volgen? Bekijk dan het speciaal ingericht [dashboard](#).